

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Шосткинський інститут Сумського державного університету
Фармацевтична компанія «Фармак»
Управління освіти Шосткинської міської ради
Виконавчий комітет Шосткинської міської ради

ОСВІТА, НАУКА ТА ВИРОБНИЦТВО: РОЗВИТОК І ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-методичної конференції,

(Шостка, 20 квітня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

УДК 066.091.648.18

ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ ПРИ ЕКСПЛУАТАЦІЇ КОМПРЕСОРНОЇ ТЕХНІКИ

Г.М. Прокоф'єва, А.С. Сеннік, Н.В. Книш, В.В. Петрова

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

м. Київ, просп. Перемоги. 37, корпус 4, 03056

nadya_kv@ukr.net

До глобальних проблем розвитку сучасних технологій в базових галузях промисловості відносяться збільшення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів, а також коефіцієнтів використання техніки з одночасним вирішенням екологічних задач.

При експлуатації компресорної техніки відбувається аерозольне забруднення внутрішніх елементів газоповітряних трактів, що сприяє збільшенню їх енерговитрат та зниженню потужності і надійності установок через активізацію корозійних та ерозійних процесів.

Забруднення на поверхні деталей умовно поділяються на експлуатаційні, технологічні, а також залишки протикорозійних та лакофарбових матеріалів. Експлуатаційні забруднення включають речовини білкової основи, продукти корозійного ураження елементів обладнання та життєдіяльності організмів. Технічні забруднення включають в себе різні механічні домішки, які накопичуються у техніці при її виготовленні, зборці, ремонті та експлуатації.

Тому актуальним є розробка ефективних способів очистки забруднених елементів техніки. Головним чином очищення здійснюється механічними, фізичними, хімічними, фізико-хімічними та хіміко-термічними способами, серед яких до перспективних відносяться фізико-хімічні у присутності розчинів технічних мийних засобів (ТМЗ).

Суть одного із важливих етапів мийного процесу полягає у здатності мийного засобу змочувати забруднені поверхні і відділяти від них забруднення, утримувати в об'ємі відкладення, перешкоджаючи зворотному осадженню їх на поверхні деталей. Отже, при розробці мийних композицій перспективним є використання ПАР поліфункційної дії.

За участю різних фізико-хімічних способів нами досліджено можливість використання серії неіоногенних ПАР (нонілфенолетоксилат під торговою маркою Tergitol) у композиціях ТМЗ. Ці поверхнево-активні речовини відрізняються між собою величиною молярної маси та температури застигання (-6°C – -28°C), що може сприяти не тільки забезпеченню високої мийної здатності, а і проведенню процесу низькотемпературної промивки з високою миючою здатністю (хороші емульгатори, стабілізатори).

Спектрофотометричні дослідження свідчать про утворення у водних розчинах всіх зразків ПАР однієї широкої смуги при $\lambda=208-225$ нм.

Концентраційні та кислотно-основні дослідження цих систем вказали на утворення розчинних комплексних сполук (математична обробка залежностей $A=f[\text{Lig}]$ та $A=f(\text{pH})$), які характеризуються відношенням $\text{Fe(III)}\text{-ліганд}=1:1$. Було встановлено, що утворення комплексів запобігало можливості ресорбції забруднень.

Отримані результати покладено в основу розробок ефективних технічних мийних засобів для компресорної техніки газотурбінних установок.